

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 782/2019
08.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Остојин, адвокат из ..., против туженог ДОО „DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE“ из Зрењанина, чији је пуномоћник Живкица Милићев, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3188/18 од 17.12.2018. године, у седници одржаној 08.07.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3188/18 од 17.12.2018. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П1 510/16 од 29.09.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 510/16 од 29.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи, као незаконито, решење туженог о отказу уговора о раду од 18.07.2016. године, а да се обавезе тужени да је врати на рад и у радни однос. Ставом другим изреке обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка од 117.200,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3188/18 од 17.12.2018. године жалба тужиле је одбијена, као неоснована и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужилца је 05.05.2008. године закључила са туженим уговор о раду на неодређено време и

обављала је послове радника у ..., за који се захтева први степен стручне спреме. Анексом уговора о раду од 05.11.2015. године распоређена је на послове радника на ..., почев од 01.12.2015. године. Ове послове је обављала до доношења побијаног решења туженог од 18.07.2016. године, којим јој је, применом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, отказан уговор о раду са 25.07.2016. године, због престанка потребе за њеним радом. Пре отказа уговора о раду тужилци није понуђено друго радно место, преквалификација или доквалификација, односно обука за друго радно место у производњи.

Оцењујући законитост побијаног решења судови су утврдили да су Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 01.07.2016. године, укинута послови на радном месту радник на ..., које је тужилка обављала по закљученом анексу уговора о раду. У време престанка радног односа тужилци, код туженог је било у радном односу 3.137 запослених на неодређено време, а уговор о раду је отказан за 19 радника, па тужени није био обавез да донесе Програм решавања вишка запослених. У поступку је утврђено и да је тужени је са SGP-Sorting Group Србија ДОО из Крагујевца закључио уговор о пружању услуга које се тичу селекције, сортирања, контроле квалитета и дораде делова. На основу овог уговора преко наведеног предузећа је у периоду од 16.08.2016. до 31.10.2016. године код туженог ангажовано око 30 екстерних лица, радника, на период од три месеца и обављали су послове контроле производа, а након спроведене обуке од недељу дана, неки од ових лица су радила заједно са радницима туженог на пословима радника у производњи, на клипсирању и мотању каблова, за које је био довољан I степен стручне спреме, тј. основна школа. У овом периоду тужени са овим лицима није имао закључен уговор о раду, нити им је плаћао зараду или било која друга примања. Након истека три месеца, радници који су се добро показали наставили су да раде на истим пословима и истом радном месту на основу закљученог уговора о раду са туженим, а један број ових радника је премештен и на друга радна места.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, налазећи да је код туженог престала потреба за обављањем посла који је тужилка обављала, јер је њено радно место укинута, да тужилка није доказала да је постојало радно место на које је могла бити распоређена, а да тужени није побијано решење донео уз повреду члана 182. Закона о раду, јер у периоду од 3 месеца након отказа уговора о раду тужилци, није друга лица примао у радни однос на одређено или неодређено време.

Врховни касациони суд налази да се сновано ревизијом тужилке указује да је правноснажана одлука донета уз погрешну примену материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Наиме, тужени је преко привредног друштва SGP-Sorting Group Србија, почев од августа 2016. године ангажовао радну снагу на период од три месеца, ради обављања различитих послова у производњи, за које је био довољан први степен стручне спреме, коју поседује и тужилка. Након истека ова три месеца – ови (нови) радници су са туженим закључили уговор о раду на одређено време ради обављања истих послова, а по истеку уговора о раду на одређено време, нови запослени, који су се добро показали, закључили су са туженим и уговор о раду на неодређено време. Имајући у виду ангажовање већег броја радника код туженог од броја запослених који су проглашени технолошким вишком, односно да је тужени - након што је 19

запослених прогласио технолошким вишком, међу којима је и тужила, ангажовао већи број нових радника (око 30) на радним местима у производњи и логистици, који нису били обучени за обављање послова на тим радним местима, за разлику од тужиле, Врховни касациони суда налази да ове чињенице упућују на закључак да у периоду од августа 2016. године код туженог није дошло до смањења обима посла, како се то наводи у побијаном решењу, већ напротив – до повећања. У таквој ситуацији тужени не би могао тужилу да откаже уговор о раду као технолошким вишком, пре него што јој, у складу са одредбом члана 171. Закона о рад, понуди измену уговора о раду у делу који се односи на послове које је до тада обављала, односно премештај на друго радно место у производњи или логистици. Тужени је у конкретном случају морао да поступи у складу са наведеном законском одредбом, посебно када се узме у обзир да је тужила те послове већ обављала до 01.12.2015. године, односно до распоређивања на радно место по анеку уговора о раду од 05.11.2015. године, које је укинута Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 01.07.2016. године. У таквој ситуацији - само чињеница да је радно место тужиле укинута а да тужени у периоду од три месеца након отказа уговора о раду тужилу, са новим радницима није имао закључен било који уговор и што их није плаћао, већ су ангажовани посредством другог привредног друштва, не чини поступак отказа законитим. Имајући ово у виду, односно да је тужени након што је 19 запослених прогласио технолошким вишком, исказао потребу и ангажовао 30 нових радника, са истом стручном спремом коју поседује и тужила, а да пре доношења решења о тужилу није понудио друго радно место, преквалификација или обуку за обављање других послова у производњи, што је новим радницима омогућено, нејасан је закључак судова да тужени није био у могућности да тужилу распореди на друго, одговарајуће радно место.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је због погрешене примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, па је применом члана 416. став 2. ЗПП, укинуо нижестепене одлуке и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење, односно одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће правилно утврдити чињенично стање, имајући у виду примедбе из овог решења, а потом донети нову и закониту одлуку

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић